

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1858 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei, — Pentru America 8 Dolari
Abonament de sprijin 5000

Articole și corespondențe
se adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiilor
m. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiile
se adresează Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Îndatoriri actuale ale preotului

Iubite frate,

Din motive pe cari ți le voi povesti cu altă ocazie, nu ți-am mai scris de vreme îndelungată. Sau mai bine zis nu ți-am mai răspuns frumozelor și prețioaselor tale scrisori. Te încunoștințez însă pe această cale că am primit cele peste douăzeci de trimiteri, pe cari frământarea sufletului tău le-a așternut pe hârtie și le-a făcut să ajungă la mine. Le-am citit pe toate cu multă dragoste și cu mare interes. Îți făgăduiesc că am dorință nepotolită și mă voi strădui neîncetat, pentruca, ajutat de Tatăl ceresc, să răspund la toate întrebările pe cari cu atâta încredere mi le-ai adresat și voi încerca să te lămuresc — atâta cât pot și cu cele ce cunosc — în nedumeririle tale.

De data aceasta sufletul meu vrea să stăruie asupra unor lucruri pe cari le crede mai actuale și mai necesare pentru tine, pentru mine și pentru toți frații noștri preoți.

Iubite frate,

De când n'am mai stat amândoi de vorbă s'au schimbat multe în lume și mai ales în țară la noi. Se vede că așa sunt vremurile acestea năprasnice, ele schimbă totul de azi pe mâine și de cele mai multe ori schimbă lucrurile așa cum nu te-ai gândit, cum n'ai visat și nu te-ai așteptat. Așa și la noi. Cine mai putea să bănuiească măcar anii trecuți că primăvara anului 1944 va aduce iarăși urgie cutropitoare asupra pământului strămoșesc și bejenie amară pe capul fiilor neamului nostru? Nimeni, de sigur și cu toate acestea iată-ne că avem refugiați, evacuați și atâția sinistrali din pricina barbarelor invazii și a păgâneștilor atacuri a paserilor cu cioc de fier...

Inercările sunt grele, durerile s'au înmulțit, zărilor s'au întunecat, ranele s'au deschis și lacrimi multe, multe curg pretutindeni. Suntem în toiul furtunii și pe pământ nu vedem nici un luminis, nici o izbăvire. Porumbelul păcii, speriat de ura, de răutatea, de lăcomia și îngâmfarea omezească, s'a ascuns prin locuri necunoscute.

În mijlocul unor astfel de nenorociri noi preoții trebuie să fim statornici crainicii unei alte împărății, propagandiștii entuziasmați ai unor alte puteri și deslușitorii de totdeauna ai zărilor adevărate. Nu teama, nici îndoiala și nici descurajarea pot să fie armele apostolilor, ci certitudinea și hotărârea așezate până la «ne-bunie» sfântului apostol Pavel. Iată ce cere Dumnezeu dela noi, iată ce așteaptă Biserica și neamul dela preoții săi în aceste clipe de strămtorări și necazuri!

Rolul nostru este ca să fim în toate împrejurările vieții păstori și îndrumătorii siguri ai poporului. Dar pentruca să ne putem îndeplini fără nici un fel de sminteală această îndatorire, trebuie să fim într'un viu și neîntrerupt contact cu izvorul tuturor

certitudinilor, cu Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Dela El trebuie să cerșim și să luăm continuu toată puterea, toată îndrăzneala și toată siguranța vieții și activității noastre. Numai preotul acela care se hrănește și se adapă zilnic din Hristos Domnul nostru, întocmai ca mlădița cea sănătoasă din tulpina viței, poate să facă cu deplină vrednicie și pricepere față tuturor necesităților actuale ale credincioșilor săi. Dacă noi suntem cu adevărat cu Dumnezeu, atunci, cu siguranță și Dumnezeu este cu noi și dacă Dumnezeu este cu noi cine mai poate să fie împotriva noastră? Dacă însă noi n'am căutat să întâlnim niciodată pe drumul Damascului pe Iisus cel prigonit, dacă nu ne-am străduit să-L cunoaștem real în chipul multiplelor suferințe pe care El pentru noi le-a luat asupra Sa, sau dacă chiar cunoaștem-L, din diferite pricini, L-am uitat, L-am părăsit și ne-am despărțit de El, atunci nu mai putem să fim lumină lumii și sare pământului. Nu, pentrucă orb pe orb povățuind, vor cădea amândoi în groapă. Iată, iubite frate, motivele pentru cari cei mai mulți dintre preoții de astăzi tremură de frică în fața primejdiilor, fug și își părăsesc altarele și credincioșii, își pierd liniștea și orientarea vieții și nu mai sunt în stare să se călăuzească nici pe ei, necum pe credincioșii lor.

În alte vremuri erau atâția ierarhi, preoți și credincioși cari doreau sfânta mucenie, cari pentru adevăr și dreptate stăteau gata la posturile lor de răspundere și plini de demnitate și cu suflet senin primeau chiar cununa martirajului, dacă aceasta era prețul vestirii lui Iisus Hristos și a adevărilor mântuitoare. Era în această eroică atitudine a oamenilor o dovadă nedesmințită despre sinceritatea și puterea credinței lor, despre adeziunea totală la Hristos și la veșnica Lui împărăție și despre puterea de a se deslega oricând din legăturile vieții pământești și din ispititoarele ei dulceturi. În fața acestei atitudini rămăneau cutremurați, neputincioși, și chiar biruiți toți vrăjmașii creștinismului și ai slujitorilor lui Iisus Hristos.

Astăzi am ajuns, iubite frate, să avem mai multă cultură, mai mult discernământ rațional, mai multe dispute filosofice și mai multă civilizație, dar cu nespuse dureri constatăm, că avem mai puțină credință și mai puțină «nebunie» pentru Hristos și pentru sfânta Lui evanghelie. Noi reprezentanții Bisericii, noi ambasadorii lui Iisus Hristos în mijlocul oamenilor ne dovedim la tot pasul că suntem mai legați de viața cea trecătoare decât de viața cea veșnică, mai ferecați în lanțurile bunurilor materiale decât în chemările de sus ale bunurilor spirituale și de aceea dezertările dela datorie au devenit lucruri obișnuite. Cu astfel de ostași nu se poate susține și nu se poate apăra o împărăție! Cu

astfel de atitudini creștinismul bate în retragere și dușmanii lui Iisus Hristos câștigă zi de zi poziție după poziție...

Deci imperativul ceasului de față ne strigă: *Inapoi la Hristos! Inapoi la credință adevărată! Inapoi la altare! Inapoi la atitudine eroică! Inapoi la înfruntarea cu bărbăție și demnitate a tuturor primejdiilor! Inapoi chiar la moarte de martiri, dacă aceasta este prețul salvării creștinismului și al neamului!*

O consecință imediată a acestei întoarceri trebuie să fie trăirea noastră în mai multă și în mai caldă rugăciune. Rugăciunea este cheia fermeată, cu ajutorul căreia putem să deschidem oricând porțile cerului și să facem să coboare în viața noastră individuală și națională milostivirile lui Dumnezeu. Și de nimic în lume nu avem astăzi atâta trebuință ca tocmai de aceste milostiviri ale Cerului.

Noi, iubite frate, am greșit mult. Am greșit cu voie și fără de voie, cu știință și cu neștiință, am greșit ca indivizi și ca neam, am săvârșit fărădelegi în sate și mai ales în orașele noastre și de aceea urgia lui Dumnezeu cu dreptate s'a năpăstuit asupra noastră. Am păcătuit mult și pentruca să ne izbăvim trebuie acum să ne rugăm și mai mult. În primul rând noi preoții trebuie să fim în aceste zile o oaste în rugăciune neîncetată și cu siguranță că exemplul nostru va fi urmat apoi și de credincioși. Numai prin rugăciune caldă și stăruitoare mai putem să ne ridicăm din căderile în cari ne-a prăbușit lăcomia, setea de plăceri și toate celelalte păcate. Deci, la rugăciune sinceră, la rugăciune fierbinte, la rugăciune continuă, ziua și noaptea, iubite frate!

O altă îndatorire actuală și deosebit de importantă a noastră a preoților este aceea de a fi în raporturi ideale cu credincioșii noștri.

Parohia este o familie mai mare și preotul este părintele, este capul acestei familii. Nu se poate concepe viață familială ideală decât acolo unde între tată și copii există dragoste reciprocă desăvârșită. Tatăl din iubire povățuiește și conduce familia, iar ceilalți membri ai familiei din dragoste și respect față de părinte ascultă și îndeplinesc sfaturile acestuia. Așa trebuie să fie și în parohie și unde nu este astfel acolo nu sunt raporturi normale între părinte și copii.

Citeam undeva într-o carte că cea mai mare laudă care se poate aduce unui preot este aceea ca oamenii să spună despre el: «Preotul nostru nu se simte nici unde în lume atât de bine ca între credincioșii săi».

Dacă ie ceea ce privește sufletul și viața viitoare preotul trebuie să-și îndrepte toate nădejdiile lui spre cer, în ceea ce privește cele ale trupului și viața cea trecătoare, preotul trebuie să se razeze în întregime pe pământ și anume pe credincioșii săi. De aceea, iubite frate, să trăiești astfel și să te porți și să lucrezi în așa fel încât credincioșii tăi să simtă pentru sufletul lor necesitatea prezenței și a

activității tale tot atât de puternic precum simt pentru trupul lor necesitatea pâinii cea de toate zilele. Fiecare atitudine a ta și fiecare acțiune pe care o întreprinzi în parohie să aibă darul și puterea de a trezi în sufletul credincioșilor convingerea că preotul este o putere și o realitate indispensabilă vieții lor. Trebuie să înțelegi, iubite frate, că toate interesele tale de ordin personal, material, etc. sunt lucruri foarte neînsemnate în comparație cu interesul cel mare de a fi părinte și stăpân al sufletelor, de a fi domnul inimilor și adevăratul îndrumător al oamenilor spre mântuire. De aceea, înaintea tuturor preocupărilor, înaintea tuturor grijilor, înaintea tuturor intereselor trebuie să pui grija cea mai mare și anume de a fi în permanență — dintr'un anumit punct de vedere — proprietarul sufletelor încredințate conducerii tale pastorale.

În orice moment zărilor vieții se pot întuneca și mai mult. În orice clipă pescuitorii în apă tulbure pot să încerce să răzvrătească turma contra păstorului, pot să încerce să le spună că tu ai fost și ești un exploatare, un avar, un om cu inimă împietrită, un despot, un mincinos, un imoral, un înșelător și chiar acuze și mai grave decât acestea ți se pot arunca în față. Rămâne ca în astfel de împrejurări să se verifice adevărata ta valoare de părinte al sufletelor și adevăratul tău raport dela gând la gând și dela inimă la inimă cu credincioșii tăi.

Preotul cel bun nu-și clădește și nu-și întemeiază niciodată autoritatea și puterea lui personală pe temeiuri din afara eului său. Preotul cel bun este totdeauna conștient că autoritățile sale bisericesti, că autoritățile civile și militare nu-i pot da niciodată nici un fel de concurs întru zidirea autorității și a puterii care nu se bazează pe forța oarbă și discutabilă a mijloacelor din afară ci pe forța lăuntrică a sufletelor, pe forța în veci nebiruită a dragostei reciproce dintre păstor și păstoriți.

Un astfel de preot bun și înțelept nu se teme niciodată de furtuna care se poate deslănțui în orice moment. El și credincioșii săi sunt în toate împrejurările vieții una, ei trăiesc împreună, luptă împreună și mor împreună...

Iată, iubite frate, gânduri probleme și îndatoriri preoțești asupra cărora am socotit că e bine să-ți atrag binevoitor atențiunea și să te rog să meditezi asupra lor și mai ales să încerci să le rezolvi într'un chip cât mai fericit pentru tine, pentru parohie, pentru Biserica, pentru Neam și pentru viitorul frumos pe cari noi îl dorim și-l cerem mereu dela Tatăl nostru cel din ceruri.

Eu, în ce mă privește, rog într-una pe Dumnezeu să trimită asupra ta, asupra credincioșilor tăi și asupra Țării noastre întregi, tot darul Său cel atât de binefăcător. Te rog ca și tu, frate iubit, să mă pomenești în rugăciunile tale.

Rămân cu cea mai curată dragoste, al tău frate:

Pr. TEOFIL

La mormântul baronului Ioan Stârcea, fost mare maestru de ceremonii al Curții Regale Române, decedat în Sibiu la 12 Mai 1944

Cuvânt rostit de Prof. I. Lupaș

În această vreme de cumplită neliniște și chinuitoare nesiguranță nu numai pentru neamul nostru, ci pentru omenirea întregă, când primejdia din văzduh ne pândeste și ne amenință la tot pasul, când o nemaipomenită aspirație a tuturor stihilor, văzute și nevăzute, pare îndreptată împotriva ființelor viețuitoare pe scoarța pământului gândul creștinesc se cutremură o clipă în fața morții, izbindu-se de întrebarea pe care l-o pune mereu înaintea deșertăciunii vieții omeniești. Această întrebare ar fi ea însăși o grea povară, dacă nu ar contribui s-o ușureze cuvântul Scripturii, dând răspuns de alinare cugetelor sbuciumate de neliniște și prilej de întărire inimilor sfășiate de durere.

Iată, cum la această întrebare, atât de obișnuită, răspunde cuvântul Scripturii asigurându-ne că nu mai este sub soare „nici alergătura celor sprinteni, nici războiul celor tari, nici pânea celor înțelepți, nici harul celor știutori, căci vremea și întâmplarea va întâmpina pe toți” [Eclesiastul 9, 11].

Vremea și întâmplarea înviforate-lor împrejurări, create prin războiul aerian, deslănțuit atât de necruțător asupra scumpei noastre Patrii române, a întâmpinat și pe adormitul în Domnul baron Ioan Stârcea care, ne mai putând suporta violențele bombardamentelor din capitală, s-a refugiat în Sanatoriu Luther din Sibiu, purtat de speranța că va reuși să găsească aici liniște și posibilitate de întremare a sănătății lui sdruncinate atât prin mulțimea anilor [78], cât mai ales, prin crâncena vitregie a vrăjmașilor războinici, cari au sfășiat pământul Basarabiei, Bucovinei și Moldovei, trimițând nenumărate cete de pribeghi să-și caute un adăpost vremelnic la frații primitori din restul Țării și în deosebi aici, în cetatea de munți a arcului carpatic. În locul liniștii și înțepetării, pe care o căuta, l-a întâmpinat însă ceasul morții. Nu i-a mai fost dată putința să-și plece capul spre veșnică odihnă în pământul sfintei Moldove martirizate. Pământul Transilvaniei, nu mai puțin martirizat și-a desfăcut sânul spre a oferi rămășițelor lui trupesti adăpostul liniștii, pe care o căutase zadarnic între pereții Sanatorului.

Descendent al unei vechi familii de mari boeri, cu răsturi însemnate în trecutul Moldovei, de pe la sfârșitul veacului al XIV-lea până în timpul de față adormitul în Domnul putea să privească asupra unei strălucite tradiții familiare, cu neîntreruptă filiație a gene-

rațiilor chiar din timpul domniei lui Alexandru cel Bun, când apare în „Documentele moldovenești” [publ. de M. Costăchescu vol. I, pg. 86 și 105], la anul 1411, ca cel dintâi strămoș al familiei „jupânii Tâbuci”.

Un boier omonim este amintit ca proprietar în regiunea Putnei și în timpul lui Ștefan cel Mare. La 25 Aprilie 1472 acesta făcea mănăstirea Putna dănie satul Ostrița „cu loc de moară în apa Prutului, după ce îl cumpărase cu 200 de zloți tărești dela boierul Tâbuci din Cobâl, dela fratele său Pojar, dela sora lor Nastasia, și dela toți nepoții lor, cari îl săpăneau în puterea mai multor privilegii dela Alexandru cel Bun și dela urmașii acestuia” [I. Bogdan, „Documentele lui Ștefan cel Mare”, vol. I. București 1913, pg. 169].

Numele de familie Stârcea, afirmativ, s-ar fi adăus înlocuind cu timpul pe cel de Tâbuci, ca o indicație despre obârșia din regiunea Sîr, un afluent pe dreapta râului Pripet. Membrii acestei familii boeresti sporind la număr, s-au bucurat de largă răspândire în cuprinsul Moldovei avându-și moșiile principale în Țara de sus, păstrând însă mai târziu până în regiunea Romanului, unde ajunsesse în proprietatea lor moșia Văleni.

După legenda, păstrată în tradiția familiară, săgeata și capul de bour din stema lor boerească, ar putea fi adusă în legătură cu bătălia dela Baia, unde se zice, că chiar unul dintre membrii acestei familii ar fi reușit să străpungă cu săgeata sa spinarea trufășului rege Matia Corvinul, care invadase Moldova în preajma Crăciunului din anul 1467.

În veacul al XVI-lea și-a atins familia aceasta boerească apogeul politic și militar, intrând în relațiuni de înrudire și cu Movileștii, după cum rezultă din arborele genealogic dela 1811, păstrat între actele istorice ale decedatului. În vremea Fanarioșilor membrii acestei familii au trăit retrași la moșiile lor, fără a mai fi răvnit la slujbele țării, în cari începuseră a se încuibă elemente de pripas. Fiind moșia lor străveche Crasna în apropierea mănăstirii Putna, daniile familiare se îndreptau neîncetat spre acest sfânt lăcaș, unde odihnesc osăminteale lui Ștefan, pe care-l evoca la 1904, Octavian Goga în cunoscutele versuri:

Acolo zaci și tu, Arhanghel bătrân,
Tu Ștefane, sfânt Voevoade
Ce-ai scris strălucirea norodului tău
Cu sânge dușman de năroade...

Dupăce Nordul Moldovei fu smuls

de către politica de expansiune habsburgică, familia Stârcea manifestă câțva timp atitudine rezervată față de noua cărmuire austriacă. Despre Ilinca-Catinca Stârcea a păstrat tradiția familiară amintirea unui semnificativ amănunt relativ la felul, cum înțelegea această fiică a Moldovei să întâmpine vizita celui dintâi guvernator austriac al Bucovinei.

Adormitul în Domnul Ioan Stârcea s-a născut la 21 Februarie 1867, la moșia omonimă, din părinții Victor Stârcea și Pulcheria n. Petrino de Armis. Primind cele dintâi elemente de învățătură în familie, l-a ajutat nărocul să aibă ca educator pe un om de valoare istoricului Dimitrie Onciul, care i-a fost mai târziu, în cursul studiilor secundare la Cernăuți, profesor de istorie și de limba română. Din lecțiile documentate și entuziasme ale vrednicului său profesor putea să primească distinsul elev îndemnuri cari, alături de cele moștenite din atmosfera familiară și din tradiția unei serii neîntrerupte de înaintași, au imprimat vieții lui întregi direcția națională românească și ortodoxă, dela care nu l-a mai putut abate nici un fel de ispită a importanței sale cariere diplomatice. Studiile universitare le-a urmat la Viena, luându-și doctoratul în drept cu onorifica mențiune „sub auspiciis Imperatoris” și primind ca semn văzut al acestei distincțiuni un inel de aur, care poate servi ca o grăitoare dovadă a inteligenței scilicet și a râvnii lui spre studii serioase.

Cu toate că Românii ortodocși nu erau bine văzuți în capitala Monarhiei, când s-a prezentat tânărul doctor Ioan Stârcea la un examen de concurs pentru a fi admis în cariera diplomației austriace, a isbutit să ia locul cel dintâi printre colegii săi. În această carieră, unde ascensiunea unui Român întâmpina felurite piedeci și prejudecăți, el a străbătut destul de repede până la cele mai înalte locuri, fiind numit ministru plenipotențiar la vârsta de 36 ani. În felurile grade ierarhice a funcționat la Stuttgart, Berlin, Atena și Constantinopol, unde s-a căsătorit cu Berta, Carolina, Amalia n. contesa de Vismes de Poitiers [descendentă dintr-o familie franceză protestantă, acceptată în sânul nobilimii engleze după revocarea edictului de Nantes]. Din această căsătorie s-au născut trei copii: 1. Victor, doctor în drept. 2. Ioan, fost mareșal al Palatului [1942-44], actualmente mare maestru de vânătoare al M. S. Regelui nostru Mihai I și 3. Ilinca-Catinca, soția lt.-col. Florescu, a căror fetiță Ioana e ingura nepoțică a decedatului.

Cultivând bune relațiuni cu Arhiducele Francisc Ferdinand, când acesta fusese încredințat să reprezinte pe împăratul Francisc Iosif I la cununia regelui Spaniei Alfons XIII, a dorit să

fie însoțit de baronul Ioan Stârcea, căruia înțelegea să-i acorde o atențiune deosebită. De două ori a fost invitat la castelul din Konopischt, pentru a discuta chestiuni și probleme relative la România; odată s'a dus împreună cu bănățeanul Aurel C. Popovici, de asemenea distins om de încredere al Arhiducei Francisc Ferdinand.

Între familiile Stârcea, Hurmuzaki, și Mocioni din Banat s'a desfășurat asiduă corespondență de interes național-românesc, din care vor putea fi lămurite cu timpul numeroase amănunte, dacă va fi salvată corespondența aceasta din prăpădul actual.

Dupăce a mai îndeplinit misiuni diplomatice la Madrid, Chile, Peru și Bolivia, răposatul Stârcea a dimisionat din diplomația austriacă la 1913 motivându-și demisia cu desacordul dintre opiniile lui și ale fostului ministru de externe Berchold. Era un act de curaj din partea fiului Moldovei, care nepriindu-i-se demisia și fiind pus în dispoziție, s'a retras ostentativ la moșia sa dela Văleni-Moldova [1914-16], de unde după intrarea României în război, a plecat cu ultimul tren la Viena. Aci era urmărit ca element suspect pentru politica austriacă. Proiectându-se atunci înființarea unui Institut de propagandă în cadrul Ministerului de externe pentru câștigarea elementului românesc în serviciul cauzei austriace, i s'a oferit postul de director, pe care e a refuzat să-l accepte.

La 15 Nov. 1918 a fost printre cei care au votat unirea Bucovinei cu România. I s'a oferit apoi demnitatea de ministru al Bucovinei în primul guvern Averescu 1920-21), în care Anton Mocioni fusese ministru de Stat pentru Transilvania și Banat. Impotrivindu-se a se angaja în politica de partid, Regele Ferdinand l-a numit în postul de mare maestru de ceremonii la Curtea Regală, post în care i s'a oferit ocaziunea să-și afirme însușirile personale în serviciul celor trei regi. În monarhia habsburgică i se oferise titlul onorific de șambelan chesaro-crăesc [Kais. u. Königl. Kämmerer]; îl mai avea apoi și pe acela de cavalier m. onorar al ordinului de Malta [Ehrenritter des souveränen Malteser Ordens].

Iată, cum se prezintă în linii rezumative trecutul multiseclar al familiei de mari boieri moldoveni, din cari își trage obârșia decedatul Ioan Stârcea precum și momentele esențiale din cariera lui bogată în succese diplomatice și ascensiuni ierarhice, înfățișate aci în parte pe temeiul informațiilor primite dela fiul său omonim, care a doua zi după încetarea din viață a bunului părinte mi-a adresat rugămintea să rostesc, câteva cuvinte despre defunct, care atât în Monarhia austro-ungară, cât și în Țară, după unire, a ocupat dintre cele mai înalte funcțiuni și le-a îndepli-

FOIȘOARA

Inseninări și regăsiri

Cântă pădurea

Un suflet fecundat de credință știe că omul numai întru atâtă este om, în înțelesul înalt al cuvântului, întru cât stă în apropierea lui Dumnezeu, fiind o ființă prin participare, autonomă și independentă, cum foarte bine spune marele și adâncul scriitor bisericesc din occident, fericitul Agustin. Numai întru cât omul stă în mijlocitate vecinătate a lui Dumnezeu, izvorul suprem a tot ce este în ceruri și pe pământ, numai întru atât este deplin și desăvârșit. Altminteri, emancipându-se de sub scutul părintesc al celui Atotputernic își sărăcește ființa spirituală până nu mai rămâne mic din ea. Desgolit de conținutul lui spiritual, omul devine o mână de lut fără senz.

Sentimentul aceasta, de participare în Dumnezeu, mi s'a părut că nicodată

n'a găsit în sufletul meu o potențare mai adâncă, decât în ziua aceea de Mai - când ne-am dus, într-o plimbare spre Cisnădioara, să întâmpinăm sosirea primăverii cu nestăpânite chlote de veselie. În ziua aceea eram o ceată de tineri veseli. Căutam schimbare afară din oraș, o reconfortare spirituală. Ne-am dus pe-un soare biruitor de primăvară, și după o bună cale de mers, ne-am oprit la poalele pădurii, să poposim câteva minute. Acolo, în liniștea mare a naturii, m'am culcat pe iarba fragedă și mi-am lipit urechea de pământul reavăn, s'aud cum crește iarba, s'aud cum cântă pământul simfonia renvierii lui, în fiecare primăvară. O liniște desăvârșită s'a așternut în sufletul meu. Cine dă viață codrului, în fiecare primăvară, mi-am zis cu sufletul înfiorat de taina ce se zămislea în fața mea? Cine face să cânte pădurea, în fiecare primăvară, cea mai minunată melodie ce s'a auzit vreodată pe lume? Nimeni altul, decât Dumnezeu, mi-a răspuns pădurea, cu freacăuță odihnitor al frunzelor sale. Dumnezeu, îmi dă viață și mă face să cânt această minunată arie pe care o ascultă sufletul tău acum, - mi-a răspuns pădurea.

În altă parte, într'un loc în care lucrurile create de Dumnezeu nu se pot întui în mod concret, răspunsul acesta mi s'ar fi părut destul de stereotip. Dar aici, la poalele codrului, unde fiecare stejar era un măreț imn de slavă ridicat lui Dumnezeu, am putut cuprinde în toată întinderea lui adevărul din slovele Sfintei Scripturi:

„Cerurile spun slava lui Dumnezeu și lucrarea mâinilor lui o vestește țaria”.

Și regăsindu-mă, am simțit că nicodată n'am fost mai aproape de Dumnezeu decât în clipa aceasta, că nicodată n'am trăit mai intens sentimentul de participare în dumnezeire decât acum. Căci în sânul naturii Dumnezeu este o realitate indiscutabilă. În ziua aceea de Mai, fiecare stejar, fiecare frunză, fiecare fir de earbă, vesteau pe Dumnezeu cu putere. Psalmistul confirmă din nou această biruitoare vestire:

„Cât de minunate sunt lucrurile Tale, Doamne, toate cu înțelepciune le-ai făcut și e plin pământul de făptura Ta”.

Dar dacă o simplă frunză de stejar poate să vădească întrinsă, într'un mod cum nu se poate mai elocvent, imanența lui Dumnezeu, și dacă sufletul omului

percepe prezența lui Dumnezeu în natură și se simte mai aproape de El decât în altă parte, același suflet nu poate să nu spună cu nestăpânită durere, față de conștiințele pe care le face instinctelor ieșite din trupul său păcătos: „Sunt, Doamne, pentru că vin dela Tine. Dar nu sunt, pentru că nu sunt ceea ce ești Tu”. Oricât ar fi de mari eforturile mele de a mă spăla de tina care mă supură, oricât ar fi de înaltă verticala gândurilor mele curate către Tine, nu pot să mă ridic pe culmea din urmă, la Tine, Doamne. Ființa Ta spirituală, răsrântă în sufletul meu, este eclipsată și ultragiată de multele mele păcate. Vălu putea oare să mă ridic vreodată până la Tine Doamne? Cu toate obstacolele înălțate în cale, sufletul este avid de înălțare spre cer, tînde spre desăvârșire, spre participare în Dumnezeu, Creatorul său. Si caută cu nepotolită sete toate prilejurile care îl pot ridica din smăcurile pământului, toate împrejurările prin cari se poate integra în Dumnezeu, fără de care nu poate trăi, fiind o ființă prin participare, cum am afirmat mai sus. Pentru a putea realiza această participare, se cere ca omul să aibă credință dublată

nit pretutindeni spre binele neamului*.

În împrejurări normale, în adevăr, ar fi putut pleca din vâlmășagul acestei lumi de țărână având conștiința împăcată de a-și fi făcut datoria deplin și în slujba împăratului dela Viena și în serviciul celor trei Regi ai României întregite. Ar fi fost în drept chiar să rostească mângăitorul cuvânt al Scripturii luptă bună am luptat, credința am păzit, cursul am plinit.

În preajma trecerii pe tărâmul veșniciei inima lui de bun Român a fost însă crunt săgetată de sabia durerii, văzându-și sfâșiata Țara, pe care o servea cu credință în timpurile fericite, când granițele ei se întindeau, cum vor trebui să se întindă în curând iarăși, până unde răsună accentul dulce al graiului românesc.

Din pragul mormântului deschis îndreaptă un gând de cucernică mulțumire Tatălui ceresc pentru tot ajutorul ce i-a dat în viață și unul de rugăciune spre milostivirea divină, să aibă în sfânta Sa pază soarta României și rostește un cuvânt de rămas bun foștilor săi colegi, cu cari a servit împreună Coroana și Țara. Transmite apoi mulțumiri Suveranului, iubitelui nostru Rege Mihai I. pentru toată încrederea, de care l-a împărtășit în cursul serviciilor sale la Palat. Iar membrilor îndoliatei sale familii; scumpilor săi fii [Victor și Ioan], fiicei Ilinca-Catinca, ginerelui [I. Florescu] și nurilor [Gabriela], nepoatei Ioana și nepotului de soră [Gheorghe] le lasă „cu limbă de moarte” sfatul părlătesc să continue cu sporită vrednicie tradițiunea familială a românismului, a ortodoxiei și a ideii monarhice; să nu uite niciodată, că profesorul nu poate fi realizat deplin numai prin strădania celor rămași în viață, ci pentru înfăptuirea lui e necesar și sprijinul nevăzut, dar pururea prezent al celor adormiți întru Domnul, cari toți împreună formează oastea nenumărată a umbrelor mărețe și ocrotitoare. „Ferițiți sunt cei adormiți întru Domnul”. Amin.

Investirea Regală a celor chemați în scaunele vacante vlădicesti. — În cursul lunii Ianuar 1944 forurile competente au fost chemate să aleagă și au ales — cum se știe, — persoane reprezentative, care ca arhiepiscopi vrednici și luminați, conștiinți de o înaltă misiune, să conducă așezămintele, ca li s'au încredințat. Aleși au fost, în eparhiile vacante de dincolo de munți: PP. SS. LL. Chesariu Păunescu la Constanța, Antim Anghelescu la Buzău, Efrem la Chișinău, Benedict Ghiuș la Hotin-Bălți, Antim Nica la Cetatea Albă-Ismail, și Iosif Gafton la Argeș. Investirea Regală a celor aleși s'a făcut zilele acestea în București.

de o rațiune sănătoasă, mai cu seamă o inimă caldă, pentru că prin vâpăile inimii se realizează o fecundă trăire în Dumnezeu.

Am călcat de nenumărate ori pragul areopagurilor în cari oameni erudiți, cărturari emeriți, frământați cu mintea lor aprinsă și lucidă tainele lumii și ale vieții omenești. Le-am apreciat entuziasmat puterea de sondare și de subtilitate în discuțiile încinse în jurul acestor taine și probleme de viață. Le-am admirat tehnica desăvârșită de construcție abstractă. Și nu odată am rămas ulmit de eficiența logică a demonstrației lor. Dar, nu știu cum se făcea, că totdeauna ieșiam de aici cu sufletul vraște, nemulțumit, desamăgit. Cu impresia, că deși oamenii aceștia jonglează magistral cu judecata lor, nu pot emite decât vagi teoreme de geometrie, chiar și în domeniul celor mai profunde probleme de viață omenească, nu pot formula decât simple și neîntemeiate pronosticuri. Altfelva așteptam eu dela oamenii aceștia. De aceea, cu timpul, am început să nu mai pun așa de mare preț pe celace se concepea arhitecturat pe planul pur al ideologiei abstracte și

Lupta pentru idealul creștin și național

Din activitatea „Frației Ortodoxe Române Studențești” din Sibiu în anul universitar 1943-44

Au trecut 2 ani de când FORS-ul a luat naștere, răspunzând imperativelor pe care le simțeam izbucnind în fiecare și chemându-ne la o viață mai aproape de cerurile senine ale lui Dumnezeu.

În acest răstimp s'a luptat cu multe dificultăți, dintre care unele au fost învinse altele nu.

S'au spus și s'au mărturisit gânduri înalte din mijlocul acestui FORS, dar nimeni n'a găsit necesar ca la un popas dintre drumuri să privească înapoi, asupra celor care au trecut, să încerce să le găsească semnificația și dacă e cazul justificarea.

Mă adresez cu deosebire aceloră în a căror muncă, tăcută, abia șoptită, de fiecare săptămână, se găsește explicația tuturor eforturilor făcute și în acțiunea cărora se găsesc și cele care au fost realizate și cele care n'au fost îndeplinite.

Era în preajma Crăciunului 1942, pe culoarele Clinicelor Universitare. Discutam cu părintele A. Nanu necesitatea de a imprima vieții studențești un caracter misionar creștin, pentru a face să se promoveze din mijlocul universității, o elită socială de înaltă altitudine morală, cât și pentru ca să crească o societate care să nu uite marile realități care țin de concepția despre viață și moarte a poporului român.

Mărturiseam părintelui A. Nanu, că în viața unui student sunt momente în care se caută pe el însuși și se regăsește de cele mai multe ori tânjind după o înălțime, după un dor de propriul său suflet, pe care nu-l cunoaște încă bine și care îi este încă destul de străin.

Este o senzație de viață insuficientă, existența nu mai satisface, permanentizându-se astfel o stare de agitație și de neliniște care lua adesea proporții îngrijorătoare.

Din mijlocul acestei discuții s'a impus necesitatea de a se naște o societate, pe care părintele Nanu o numi-o FORS.

Când după reîntoarcerea studenților din vacanță la începutul anului 1943, în urma unui anunț, mă găseam dela această catedră anunțând în această sală înființarea FORS-ului. mărturisesc că m'am simțit nespul de fericit simțind că problemele sufletesti pentru a căror rezolvare se născuse societatea, aparțineau cu adevărat studenților.

Dar, aș fi nedrept și cu FORS-ul și cu mine atribuindu-mi un rol care n'a fost numai al meu, dacă n'aș aminti aici entuziasmul altora, al celor mulți, a căror creație propriu zisă, a fost și este

fără nici-o legătură cu realitățile concrete. Am început să nu mai acord rațiunii pure încrederea pe care i-o acordasem până atunci. Evident, scepticismul acesta în puterea eficace a rațiunii de a elucida și îndrăgii problemele adânci și spinoase care apar ca niște enigme pe ecranul spiritual al omului, nu m'a îndreptățit să detest în întregime rolul rațiunii, să-i contest orice putere de a pătrunde în esența lucrurilor. Rațiunea își are rostul bine definit: Este instrumentul cu care se operează, se pătrunde și încearcă să se explice o mare parte din chestiunile care intră în orbita preocupărilor noastre spirituale. Ea are uneori dreptul să decreteze axiome, adevăruri neclintite, ce rezistă la orice încercare de dărâmare. Din jocul dinamic al rațiunii țâșnesc acele minunate gânduri care, ca niște dăre de luceafăr, arată drumul spre deslegarea problemelor mari de viață. Săgeata aprinsă a gândului spintecă cu îndrăzneală întunerecul și aduce de multe ori acalmie în sufletul omului.

(Va urma).

V. Sămărtinean

FORS-ul. Dintre aceștia cu deosebire studenții Nosa, Bota, Buda, Pintilie, apoi dsoarele Moldovan, Demian și alții care au constituit primul comitet și au luptat cu toate greutatele începutului.

Cu siguranță că fiecare a adus pri-nos sufletul și întreg entuziasmul tinereții sale.

Poate, pentru că păstrau și ei, așa cum păstram și eu imaginea din liceu a «Sfântului Gheorghe», o grupare religioasă în care încălzisem tinerețea cea dintâia sau copilăria cea din urmă.

Așa s'a născut FORS-ul dintr-o mărturisire sinceră, deschisă a unui grup de studenți care simțeau dorința unui cămin binevoitor și în același timp îngăduitor, în care să-și adăpostească sufletele sbuciumate de înclăștarea epuizantă a evenimentelor.

Dar toate acestea ar fi rămas cu siguranță intenții poate laudabile, cum au fost și vor fi încă atâtea intenții laudabile.

Din primul moment FORS-ul a avut fericirea să găsească doi mari aliați care au contribuit la existența sa.

Pe deoparte Biserica reprezentată prin persoana I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului și pe de alta, Universitatea prin înțelegerea și veghea Rectorului său dl prof. Dr. Iuliu Hațieganu.

Începuturile FORS-ului ca și întreaga activitate n'ar fi fost posibilă fără contribuția acestor doi factori care au dus la maturizarea și încurajarea unei lupte, care dacă a biruit azi, putea cel puțin tot atât de ușor, să cadă ieri.

Actualul comitet, credincios vechilor principii, care au dus la rațiunea de a fi a FORS-ului, a urmărit să se adreseze și să răspundă cât mai aproape și cât mai prompt sufletului studențesc.

Am decis încă dela început ca directiv esențial „reîncreștinarea tinereții”, adică încadrarea vieții studenției în Iisus Mântuitorul lumii. Am socotit că această concepție creștină care a alinat și alina de atâtea veacuri sbuciumul sufletului omenească, este în drept și în măsură de a răspunde tuturor îndoielilor de azi care ar putea fi mâine explicația marilor ratări și înfrângeri.

Tendința de a legitimă prezența vieții studențești în imediata vecinătate a lui Dumnezeu prin intermediul realităților vieții creștine, a reprezentat și prezintă un deziderat mai actual azi decât ori când.

Priviți între oameni și îi veți vedea sfășindu-se în mii de războaie dealungul istoriei lor. Ce ați putea găsi căutându-vă un sens rațiunii de a fi între ei? Nimic suficient!

Ridicați-vă o clipă ochii dela pământul cenușiu, și priviți înălțimea aburindă a cerului și veți găsi aninate de seninătatea lui atâtea chemări! În numele dreptului la cer, FORS-ul a urmărit să și ridice ochii înspre azurul celor ce au fost și vor rămâne întotdeauna, desclătându-i de patimile pământului.

Cer, cât mai mult cer, au strigat sufletele din FORS!

Dorința de-a urca în sus, cât mai sus, vine și explică și ceea ce s'a realizat și ceea ce s'a greșit, această pîntrucă oamenii care au pasiune e natural să și greșescă, rămâne însă cu faptele să se judece în funcție de ceea ce a constituit mobilul lor.

Ținând seama de acest deziderat, comitetul actual a evitat să facă să se desfășoare o activitate tip, cu ședințe regulate într-o anumită succesiune, într-o anumită cadență legată mai mult de legi formale decât de imperative interioare. Din acest motiv ședințele sau finit atunci când era necesar să se fină.

Am socotit de asemenea prematur, având înainte evenimentele și starea de

spirit veludă crearea unei unități organizate cu caracter militant.

Se poate să fi greșit, dar pentru noi FORS-ul a reprezentat o familie care se regăsește ori de câte ori simte nevoia de a se regăsi și experiența ne-a dovedit că deocamdată nu este necesar să se suprapună o formulă de organizare riguroasă care n'ar fi corespuns evidenței impulsivității din mijlocul comunității studențești.

Stau mărturie până astăzi atâtea formule și să nu negăm, din cele mai perfecte, de organizare care datorită faptului că n'au fost dictate de realitatea strictă a manifestărilor sufletești, s'au dovedit care mai de care mai infructuoasă.

S'a încercat în schimb promovarea în mijlocul FORS-ului a cuvântului autorizat și în acest scop conferințele teologice din săptămâna primă a Postului Sf. Paști, ca și conferința dlui Dr. Mircea Suciu-Sibianu, s'a organizat sub auspiciile acestei grupări studențești. În cadrul acestor conferințe dl prof. Marin Ștefănescu a binevoit să primească preșidenția de onoare a FORS-ului.

Pentru a răspunde acelorăși tendințe, surorile noastre au lucrat pentru 1 Martie, măștișoarele FORS-ului prin beneficiile cărora studențimea a răspuns unor suflete chinuite.

Dar înainte ori căror feluri imediate, cele 9 ședințe care se încheie astăzi, au urmărit verificarea gândului și vieții studențești.

N'am uitat nici o clipă că această societate a fost creiată dintr-o mărturisire studențească și rămâne a studențimii. În acest scop s'a scris și s'a răspândit acea „Scrisoare către sufletul tău frate” închinată unui oarecare S. M.

A doua mare realitate care a stat la baza preocupărilor comitetului din acest an, a fost atașarea studențimii cât mai definitiv de aspirațiunile neamului nostru românesc.

El, neamul, a constituit alături de cer, a doua noastră pasiune în numele căreia am închinat gândul nostru cel dintâiu. Nu l-am uitat, poate în primul rând datorită faptului că i-a fost și îi este dat să trăiască astăzi momentele cruciale ale existenței sale și pentru aceasta toți trebuie să-i stea alături mai mult decât oricând. Și într'adevăr cele 9 ședințe ale FORS-ului au fost 9 rugăciuni închinare neamului românesc.

Iar dacă am greșit și în ceea ce privește neamul tot atât cât în ceea ce privește cerul, pe cei care au remarcat aceste greșeli îi rugăm să ne ierte pentru că sunt datorite faptului că l-am iubit și-l iubim prea mult.

Sub aceste semne a trecut încă un an din viața sufletelor noastre care au avut puțința să se găsească în mijlocul marii familii universitare, în care a domnit cea mai deplină înțelegere și cea mai înaltă binecuvântare...

Anii 1943 și 1944 nu pot constitui decât un început, pentru că drumul care duce spre înălțimi e așa de lung, dar în orice caz este un început demn și această este deocamdată deajuns. Acest început, va permite altora, mai buni, ori când să meargă mai departe de acolo, de unde am rămas noi!

Și acum, iubii frați și surori, faceți ca pentru câteva clipe să se reîntoarcă viețile voastre acum 1900 de ani și mai bine. Ar fi ca și cum am muri și ne-am naște prin sute de generații pentru ca să ajungem la marginea unui drum ce duce afară din Ierusalim. Stăm cu toți îngrămădiți unul într'altul, par'că apropierea aceasta ne-ar da mai mult curaj, într-o zi de Vineri, în care vor trece cei trei din urmă deșinuși care se vor sfârși pe cruce.

E încă ziua și soarele e sus deasupra noastră, sfredelindu-ne trupurile seci, lipsite parcă de sângele roșu ce se alungă prin vine sub sudcirea inimii oboșite.

Așteptăm de mult acest cortegiu nou, deși probabil am mai văzut atâtea asemenea cortegii, dar fiecare are ceva nou

ceva deosebit în conținutul său funerar. Am început să ne neliniștim dacă întârzie, dacă s'a amânat execuția și am fost lipșiți de un spectacol, care deși se repetă destul de des, este un drept al nostru.

Stăm și așteptăm din ce în ce mai nerăbdători... și de sus, spre sfinți, soarele ne arde din ce în ce mai tare... mai adânc, mai nimicitor...

Însfârșit, iată-i, sunt 3

Și totuși unul singur ne fură toate privirile, e poate cel mai înalt, e poate cel mai mare dintre aceștia, a căror viață apune odată cu acest asfințit.

Și deodată s'a făcut liniște, atât de liniște încât dacă n'ar suera amenințător biciul Ingenunchind trupul frânt al celui mai înalt și mai mare, nu s'ar mai auzi decât crucea care se târâse ocolind pământul.

Iată-i au ajuns în fața noastră, sunt 3 și totuși noi nu vedem decât unul. O față albă pe care toate suferințele pământului și-au încrestat semnele. Ochii scobiți sub încreștarea frunții care par'că s'a desprins deoparte în afara trupului. Și dacă n'ar picura stropii de sânge din jurul cununii de spin, ai crede că e un om care gândește, gândește atât de adânc și de fecund încât de sub cutele frământate ale frunței isvorește sânge.

Deodată stai față în față. El și tu Privirea Lui îți Ingenunchie ființa, îți strânge pieptul, par'că ți-ar căuta sufletul, o simți arzând ca o vâpaie șerpuitoare deasupra inimii. Ce, ți frică să nu te prăbușești înainte cerându-i iertare, acum când ochii tăi au început să vadă?

O clipă al mai putea să rezisti, să nu fi al Lui, să nu l te dăruiești, și totuși fruntea ta se pleacă învinsă.

Și ochii Lui, și ochii tăi, sunt plini de lacrimi. Al Lui cu lacrimi de sânge...

De ce te-ai desprins de lângă mine, fără să ști ce faci, înlocuind umărul Lui cu umărul tău, sub lemnul greu al crucii? Cărei chemări ai dat ascultare?

Și totuși în clipa aceea, frate, a început învierea din lume, când crucea a început să-și strivească umărul tău, pe al tău, în loc să-l strivească pe al lui Dumnezeu.

Te-am regăsit târziu, peste nu știu câte generații, într'un circ roman. Ai privit cu nesaț ultima răsuflare a celui din urmă gladiator. Era tot într'o zi cu patimi multe, multe.

Când au reapărut crucile în mijlocul arenei, ai început din nou să te cutremuri. Parcă din sutele de fețe chinute de pe cruce, te privesc din mii și mii de părți duioși ochii care te Ingenunchiaseră acum câteva zeci de ani pe drumul care duce din Ierusalim peste dealul Căpățânii...

Imi aduc aminte că n'ai mai putut rămâne, ci te-ai furișat asemenea unei umbre fugărită de nu știu câte chemări, dincolo de ziduri afard.

Și era tot o zi de Vineri în care au fost atât de multe patimi!

De atunci timpul a trecut mereu măsurat de ceasuri, de ani și de secole. Te-am mai reîntâlnit de multe ori din ce în ce mai schimbat, mai altul. Cu fiecare secol care trecea mi se părea că te desparți, deși nu voiai să pari, de ochii în fața cărora, altădată, ai Ingenunchiat, deși n'o mărturisești niciodată. Par'că încerca să-i uiți, sau poate i-ai uitat cu adevărat.

Acum te reîntâlnești ucigător, pornit să izbești, să lovești în mijloc ca să se fărâme, să ștergi din tine definiția crucea pe care ai întâlnit-o acum mai bine de 1900 de ani.

Te vrei stăpân? Pe ce, nu știu nici tu bine! Cel puțin să nu mai fie nimeni stăpân. Și vii din răsărit, frate, vii mereu, cât poți, ca să-L înălțezi pe Dumnezeu și să-L uciți.

Să sfârâmi o obsesie sau să sfârâmi o icoană fără să-ți dai seama că este a propriilor tăi părinți. Te vrei singur, lipsit de ochii care îți topeau instinctele și-ți stârneau chemările.

Ochii tăi privesc înainte sfredelitor. Sunt ochii care au uitat să plângă, dar

privirile peste care au secat lacrimile nu-L pot vedea pe Dumnezeu. Ascultă atent, la marginea Carpaților ca să-L descoperi, dar vuetul cascadei ți acopăr pașii. Și vii din răsărit, frate, și vii mereu cât poți.

Privirea ta arde de-o singură chemare care se înalță peste toate voile pământului: unde este fiul dulgherului din Nazaret?

Și pașii tăi încep să se audă și este tot o zi de Vineri cu patimi multe, multe. Activitatea FORS-ului s'a încheiat în acest an universitar.

Frați și surori.

Sunt vremuri excepționale. Ei bine, în aceste vremuri nu vor putea învinge decât oamenii excepționali. Dificultățile zilelor de azi pretind desființarea tuturor barurilor care au stat între fil neamului românesc. Anii, și cu ei vârsta noastră, nu au dreptul să ne separe în generații, atunci când de puterea comunității noastre depinde existența sau dispariția unui neam, pe care îl legitimează testamentar atâtea morminte ale strămoșilor noștri.

Chemarea este a acestor pământuri românești, iar răspunsul nu poate fi decât unul și același al oricărui fi al acestui neam. Dumnezeu ne-a încredințat nouă celor de azi dreptul de a muri pentru ca să poată trăi el, neamul.

Convinsi că peste gravitatea evenimentelor actuale veghează viețile noastre ale tuturor, păstrăm încrederea că învierea nu va întârzia.

De aici, din această Universitate, din care s'a știut răspunde în toate ocaziunile cu cuvinte și mai ales cu fapte autoizate, păstrăm convingerea că studențimea va ști să argumenteze prin atitudinea sa, din care centru universitar vine.

Imaginea unei mari familii, în mijlocul căreia ne-am petrecut anii cei mai frumoși ai tinereții noastre, va trebui să o purtăm peste tot și o îngrijim cu deosebit.

Frați și surori suferiți,

Deasupra noastră stau poruncile lui Dumnezeu, iar înaintea noastră stă neamul.

Acum când ne despărțim în mijlocul FORS-ului, să ne legăm totodată că nu vom uita nici poruncile cerului și nici chemările neamului. Cu aceste gânduri ne despărțim azi 13 Aprilie 1944.

Student Mircea I. Aleman,
președintele FORS-ului

INFORMAȚIONI

Știre personală. Vineri, 12 I. c. I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae a vizitat trei spitale din orașul Făgăraș. I. P. Sf. Sa a rămas deplin mulțumit de condițiunile în care sunt îngrijii acolo cei peste trei sute de răniți, cărora le-a împărțit personal cărți de rugăciuni și le-a împărțit cuvinte de mângâiere și îmbărbătare. Răniții dovedesc un moral excelent.

Activitatea tinerimii școlare în vacanța de vară. Pentru a păstra duhul de disciplină a tinerimii școlare și pentru a-i ține deosebite preocupările intelectuale, se vor săvârși anumite lucrări de vară, începând din Mai și până la 15 Iulie 1944. În vederea acestor lucrări elevii și profesorii sânt îndatorați a se anunța școalei unde își au domiciliul. Este în interesul tinerilor, — pentru a se putea înscrie în anul școlar viitor, — să presteze lucrările la care sânt chemați.

Zece Mai, ziua de comemorare a neamului românesc. A încoronării înălțului nostru Rege și a proclamării regatului român, s'a sărbătorit și de astă dată cu liniștea și demnitatea impusă de împrejurările grele prin care trece neamul românesc. În sfințele noastre biserici de pretutindeni s'au înălțat cucernice rugăciuni către cel Atotputernic, ca să ne întărească să îndurăm cu bărbăție și cu toată nădejdea încercările vremii. Popor mult, cărturari și țărani, au fost de față la slujbele de cinstitie a zilei istorice de Zece Mai.

Incheierea solemnă a cursurilor dela Academia teologică din Cluj s'a făcut în ziua de 4 Mai 1944. Serbarea de sfârșit de an academic s'a desfășurat în prezența P. S. Sale Episcopului Nicolae Colan și în cadru festiv.

Hotărâre. P. S. Sa noul Episcop de Argeș, Iosif Gafton Sinaitul, ales în Ianuarie 1944 și de curând investit, a hotărât, ca pe viitor, înmormântarea preoților din eparhia Argeșului, să se facă cu slujbă arhierescă.

Rugare. Dacă știe cineva, unde se află Preotul Gh. Petcu, fost paroh în com. Sangarod, jud. Moghilev, Transnistria, este rugat a aviza pe protopopul maior Tănăsolu Petru, confesorul garniz. Arad, urmând apoi să avizăm noi pe fiul sf. Sale, Sublocot. rănit la Spital. — Prot. maior P. Tănăsoliu.

Ingrijirea de copii. În mod general, toate familiile numeroase din Germania, adică familiile cu cel puțin patru copii, — primesc un ajutor pentru educația copiilor, indiferent de situația financiară a părinților. Acest ajutor este, în cele mai multe cazuri, suficient pentru a acoperi cheltuielile cu educația și întreținerea copilului. Au beneficiat, până acum, aproape un milion de copii de acest ajutor.

Au plecat, din Istanbul, pe bordul unui vapor bulgar, 275 jidani din România, spre a se stabili în altă parte a lumii. Cel mulți înaintea și cât mai departe! Moisi al doilea! Un rabin din capitala britanică a desemnat pe Roosevelt, al republicii Statelor Unite, drept un al doilea Moisi, care va conduce din puștietate poporul Israelit... (Bine-i este lui acolo!)

ȘTIRI LOCALE

Duminecă în 21 Mai 1944, Sf. Impărați Constantin și Elena, servesc: Icon. stavr. Emilian Cloran, cons. Aurel Nanu și prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu și Simion Macarie. **Predică:** cons. Aurel Nanu. La Oastea Domnului predică: preotul Ioan Albu dela parohia Sibiu-Iosefin.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Epoca Memorandului și a Replicii, 1892—1895, de Valeriu Moldovanu, profesor universitar onorar. Edit. Asociațiunii „Astra” Sibiu, 1944, Pg. 48, lei 30. De vânzarea de Libr. Arhiepiscopale, Sibiu.

Broșura, ce conține o foarte scurtă și obiectivă expunere a mișcării ardelenilor memorandiste, se poate ceta cu mult interes mai ales de ceice au apucat memorabila epocă a Memorandului și Replicii universitare; dar și generația mai nouă va găsi într'însa clipe de restabilire, astăzi mai ales, a forțelor sufletești. — De regretat e felul neglijent al tipăririi acestor prețioase lucrări, bogate în greșeli de tipar, mai mari și mai mărunte, care ar îndreptăți pe celce a scris-o — să ceară instituției editoare o retipărire a broșurii în condiții cevaș mai îngrijite.

Altarul Banatului. A apărut numărul dublu, pe Mai — Iunie 1944, al Revistei de zidire sufletească și de știință teologică a Eparhiei Caransebeșului. Din cuprinsul bogat al acestui număr, remarcăm articolele semnate de: P. S. Veniamin al Caransebeșului (Cheslunea denatalității în Banat, — cu o statistică dintre cele mai grăitoare), Prof. Dr. Sp. Cădea, profesorii Cotoșman, Bănescu, Chialda, Rezuș, Turcan, Liviu Stan ș. a. Note și Cronici întregesc cuprinsul valoroasei reviste caransebeșene.

Posta Redacției

Pr. C. O. în C. Invitarea sosită prea târziu.

Nr. 113/1944

[29] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III [treia] Teline, protopopiatul Sighișoara, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat.

2. Casă parohială cu dependențele necesare pentru gospodărie.

3. Sesiune parohială: 8 jugăre arător, 16 jugăre fânaș, primite din reforma agrară.

4. 20 litri porumb dela fiecare familie.

5. Stola uzitată în parohie.

6. Un post de lemne din pădurea compozitoratului, — fasonarea și transportul privesc pe preot.

Concurenții își vor trimite în termen petițiile, însoțite de actele prevăzute de regulamentul parohial și de încuviințarea de candidare exonerată dela înalt Prea Sfințitul Mitropolit, oficiului protopopesc ortodox din Sighișoara și, cu încuviințarea prealabilă a subsemnatului, se vor prezenta și în parohie.

Sighișoara, la 21 Aprilie 1944. Oficiul Protopopesc ortodox Sighișoara în înțelegere cu consiliul parohial din Teline.

Emilian Stoica
protopop

Dela Episcopia ort. română Oradea-Beluș.

Nr. 2473/1944.

Concurs

Consiliul eparhial ortodox român din Beluș publică concurs cu termen de 30 de zile pentru ocuparea postului vacant de **Consilier referent bisericesc**, cu salariul prevăzut în bugetul Onoratului Minister al Cultelor pe exercițiul financiar 1944/45.

Dela reflectanții la acest post se cere să fie licențiați în teologie, sau absolvenți ai Academiei teologice, să aibă un serviciu de preot de cel puțin cinci ani și deosebite merite pe teren bisericesc.

Cererile se vor înainta la adresa Consiliului eparhial ortodox român din Beluș, la care se vor atașa, pe lângă actele personale, un certificat de serviciu și un memoriu privitor la activitatea bisericească de până acum.

Candidații din alte eparhii vor prezenta carte canonică dela Chiriarhi.

Beluș, la 29 Aprilie 1944.

NICOLAE
Episcop

A. Dărăban
consilier referent

Nr. 219/1944 Prot.

(31, 1—3.

Concurs

Pentru întregirea parohiei urbane de clasa a II-a Dâlja Mare, protopopiatul Jiu, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariție în „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul de la Stat.

2. Adăul, respectiv răscumpărarea de adău (Lei 15.000 pe lună) pentru muncitori mineri, și stola, obișnuită în protopopiatul Jiu.

3. Locuință cu grădină.

4. Încălzitul în forma uzitată în regiune, plus 10 m. ster lemne de foc aduse în curte.

5. Arenda pășunii parohiale și a cimitirului confesional.

Cererile de concurs, însoțite de încuviințarea de candidare dela P. Ven. Consiliu arhiepiscopesc și de actele prevăzute în regulamentul pentru parohii, se vor înainta Oficiului protopopesc ortodox român Jiu, — Petroșani, — în termenul fixat.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a Oficiului nostru protopopesc, într'o zi de Duminecă sau de sărbătoare, în parohie, pentru a sluji, predica și cânta în biserică și pentru a fi cunoscuți de credincioși.

Oficiul protopopesc ort. rom. Jiu, în înțelegere cu consiliul parohial.

Petroșani, 9 Mai 1944.

Prot. Ion Duma
protoiereu

Este o datorie morală și națională să ajutăm familiile desrobitorilor.